

DE ERHVERVSØKONOMISKE CENSORKORPS

ÅRSBERETNING2019

Sammenfatning af årsberetningen

- Årsberetningen dækker både Censorkorpset for Erhvervsøkonomi og Censorkorpset for HD-uddannelserne, da der i denne periode er sammenfald mellem de to formandskaber med fælles formand. De to censorkorps drives i praksis som et samlet censorkorps og formandskab.
- Censorformandskabet har fokuseret på at opstille målsætninger for formandskabets arbejde i beskikkelsesperioden. Med inspiration fra anbefalingerne til erhvervsdrivende fonde vil formandskabet i kommende årsberetninger rapportere på en række fastlagte parametre.
- Formandskabet har efter aftale med institutionerne fastlagt en vederlagsmodel, der samlet betyder en væsentlig reduktion i omkostningen til formandskabet sammenlignet med tidligere.
- Formandskabets møder tager dels afsæt i målsætningerne, dels de tendenser, der ses i censorrapporteringen, fx en problematik vedr. mundtlig eksamen på 20 min. pr. studerende. Endvidere drøftes aktuelle emner, fx karakterskalaen, minimumsnormeringer for censuropgaver, ønske fra institutionerne om supplerende evalueringer af censuropgaverne.
- Der er som vanligt afholdt årlige kontaktmøder med institutionerne samt censormøder på de fem institutioner. Møderne behandler de overordnede temaer i censorformandskabets arbejde.
- I den løbende rekruttering af censorer til EØ-korpset arbejdes der strategisk med at øge andelen af dels kvinder, dels aftagercensorer. Rekrutteringen af flere kvinder til korpset går fremad, om end det ikke går så hurtigt som ønsket.
- Der er afholdt tværgående censur, hvor en række fokuspunkter, bl.a. institutionernes forberedelse af nye eksaminatorer og målbeskrivelsernes egnethed til bedømmelse, undersøges nærmere.
- Den tværgående censur danner sammen med censorrapporteringen grundlag for den løbende vurdering af uddannelserne. Overordnet er der tale om et positivt billede med meget få kritiske kommentarer fra censorerne.
- Eksaminatorrapporterne tegner samme positive billede, da der også her er ganske få kritiske kommentarer til censorerne.
- Der er sket en relativt stor stigning i antallet af ankesager gennem de seneste år. Samtidig er der også sket en stigning i antallet af ankesager, hvor de studerende får medhold.
- Der er fortsat en jævn stigning i STÅ-produktionen for de erhvervsøkonomiske universitetsuddannelser, selvom kurven de senere år er begyndt at flade lidt ud. Samtidig ses fortsat et fald i antallet af årselever på HD-uddannelserne.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Sammenfatning af årsberetningen	2
1. Indledning	4
2. Formandskabet	4
3. Årets arbejde i Censorformandskabet	4
Compliance og governance for censorformandskabet	4
Formandskabsmøder	8
Kontakt- og censormøder	8
Øvrige aktiviteter	10
4. Censorkorpsets sammensætning	11
Censorkorpsets udvikling	11
5. Censorerens arbejde	12
Tværgående censur	12
Censorrapportering	14
Eksaminatorrapportering	16
6. Klager og ankesager	17
7. STÅ-produktion og årselever	19
Erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser	19
HD-uddannelserne	20

ÅRSBERETNING 2019

De Erhvervsøkonomiske Censorkorps

Beretningen dækker perioden 1.8.2018-31.8.2019 ¹

1. Indledning

Beretningen dækker både Censorkorpset for Erhvervsøkonomi og Censorkorpset for HD-uddannelserne. Med beskikkelsesperioden 2018-2022 og valgene til formandskaberne er der nu sammenfald mellem de to formandskaber med fælles formand (se afsnit 2. Formandskabet), og de – principielt – to censorkorps og formandskaber drives derfor i praksis som et samlet censorkorps og formandskab.

De erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser udbydes på følgende universiteter: Aalborg Universitet (AAU), Aarhus Universitet – School of Business and Social Sciences (Aarhus BSS), CBS – Copenhagen Business School, Roskilde Universitet (RUC) samt Syddansk Universitet (SDU).

HD-uddannelserne udbydes på følgende universiteter: Aalborg Universitet (AAU), Aarhus Universitet – School of Business and Social Sciences (Aarhus BSS), CBS – Copenhagen Business School samt Syddansk Universitet (SDU).

2. Formandskabet

Formandskabet udgøres i beretningsperioden af:

Censorformand EØ og HD	René la Cour Sell <i>Direktør, cand.scient.soc., HA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Aalborg Universitet, AAU, samt HD ²	Mogens Brock <i>Indehaver – rekrutteringskonsulent, cand.merc.</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Aarhus Universitet, AU-BSS, samt HD ³	Annette Bang Andersen <i>Planlægningschef, cand.merc. og E*MBA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Copenhagen Business School, CBS	Maria From <i>Direktør, cand.scient.soc., HA</i>
Fungerende kontaktcensor Roskilde Universitet, RUC	René la Cour Sell <i>Direktør, cand.scient.soc., HA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Syddansk Universitet, SDU	Mads Henriksen <i>CFO, cand.merc., HD(O), MBA</i>

3. Årets arbejde i Censorformandskabet

Compliance og governance for censorformandskabet

Censorformandskabet har med inspiration fra retningslinjerne for erhvervsdrivende fonde besluttet at rapportere på en række parametre, der dels vurderes at have betydning for gennemsigtigheden i censorformandskabets arbejde, dels forpligter formandskabet i fraværet af et organisatorisk referencepunkt i kraft af korpsets uafhængige status, jf. eksamensbekendtgørelsen. Formålet er at sikre interessenternes og det omkringliggende samfunds tillid til censorkorpset og dets forvaltning.

¹ Beretningsperioden ændres fremover til at dække perioden 1.9. til 31.8. det følgende år. Pga. ændringen dækker denne beretning derfor 13 måneder.

² Kontaktcensor for: HD Innovation Management, HD Supply Chain Management, HD Finansiell rådgivning, HD Finansiering, HD International Business, HD Marketing Management, HD Regnskab og økonomistyring

³ Kontaktcensor for: HD 1. del, HD Organisation og Ledelse, HD Økonomistyring og procesledelse

Der vil fremover i formandskabets årsberetning under gennemgangen af formandskabets arbejde i beretningsperioden blive rapporteret under disse overskrifter/punkter:

1. Åbenhed og kommunikation
2. Formandskabets opgaver og ansvar
 - a. Overordnede opgaver og ansvar
 - b. Evaluering af egen indsats
 - c. Formandskabets sammensætning og censorkorpsets organisering
 - d. Samarbejdet med universiteterne
 - e. Uafhængighed
3. Målsætninger for perioden, herunder status og progression for de enkelte mål
4. Formandskabets vederlag

Ad 1. Åbenhed og kommunikation

- Censorformandskabet tilstræber en høj grad af åbenhed i arbejdet, både udadtil i forhold til omverden, og indadtil i forhold til censorkorpset. Der offentliggøres derfor løbende mødenotater fra formandskabets møderne. Hensigten med åbenheden er, at man skal kunne følge med i formandskabets arbejde og kunne kommentere og supportere formandskabets arbejde.
- En væsentlig del af åbenheden handler om at involvere censorerne i målsætningen af censorformandskabets arbejde og efterfølgende tydeligt evaluere på de opnåede resultater i henhold til de vedtagne målsætninger. Censorformandskabet udsender med mellemrum nyhedsbreve og sikrer herigennem at alle censorer tydeligt gøres opmærksomme på ændringer i bekendtgørelser, praksis og aktuelle udfordringer.

Ad 2a. Formandskabets overordnede opgaver og ansvar

Censorformandskabets opgaver er, jf. eksamensbekendtgørelsen:

- Fordeling af opgaverne til censur (allokering af censorer), der foregår via Censor IT
- Indstilling af censorer til beskikkelse, jf. herunder *Censorkorpsets udvikling*, side 11
- Rådgivning af universiteterne om prøvernes form og indhold. Hvert år mødes formandskabet med hvert universitet og drøfter det forgangne år, udfordringer og forbedringspunkter, med udgangspunkt i censor- og eksaminatortranskriptioner, resultat af tværgående censur samt årsberetningen
- Årsberetning på baggrund af censorernes indberetninger, herunder behandling af censorindberetningerne
- Besvarelse af høringer om studieordninger og væsentlige ændringer, der vedrører prøve- og eksamenssystemet, jf. afsnittet *Høringer*, side 10
- At være til rådighed for universiteterne, herunder aftagerpaneler, ved udvikling af nye prøveformer m.v.

Ud over de bekendtgørelsesmæssige forpligtelser har formandskabet endvidere valgt at afholde obligatoriske introduktionskurser for nye censorer for at sikre, at censorerne er bedst muligt klædt på til censoropgaven, inden de møder de studerende.

Ad 2b. Formandskabets evaluering af egen indsats

Formandskabet har i 2019 besluttet, at det hvert år foretager en evaluering af egen indsats, første gang i årsberetningen for 2020.

Ad 2c. Censorkorpsets organisering og formandskabets sammensætning

Censorerne er i allokeringsystemet inddelt efter faglighed og forespørges og udvælges til censuropgaverne på baggrund af denne registrering og de fagligheder og øvrige oplysninger, der angives i censorbestillingerne fra universiteternes side.

Til den tværgående censur blev de tværgående censorer udvalgt på baggrund af indsendt ansøgning ud fra et opslag, der blev sendt til alle censorer, jf. også afsnit 5. Censorerne arbejder.

Formandskabet er valgt af censorkorpset ved beskikkelsesperiodens begyndelse. Formandskabet p.t. sammensat af en censorformand og fire censornæstformænd som alle er aftagercensorer. Censornæstformændene er endvidere kontaktcensorer for hver et universitet. Censorformanden fungerer som kontaktcensor for RUC, da der i forbindelse med valghandlingen ikke var opstillet kandidater til denne post. Da denne post kun udgør en mindre opgave har censorformanden påtaget sig opgaven som fungerende kontaktcensor for RUC i beskikkelsesperioden.

Ad 2d. Formandskabets og censorkorpsets samarbejde med universiteterne

Formandskabet har i 2018-19 haft et godt samarbejde med de fem universiteter, jf. dog nedenfor. Det mærkes tydeligt, at universiteterne er optaget af akkrediteringsprocesser, der motiverer til konstruktiv dialog med censorerne. Censorformandskabet har følt sig vel modtaget alle steder, jf. også nedenstående afsnit om kontakt- og censormøder.

Ad 2e. Formandskabets og censorkorpsets uafhængighed

Censorkorpset og -formandskabet blev reorganiseret i 2009 da sekretariatsbetjeningen blev flyttet fra CBS til Aarhus BSS, og der blev i den sammenhæng oprettet et selvstændigt censorsekretariat. Censorformandskabet har indgået en aftale med Aarhus BSS, der tydeligt fastlægger formandskabets og sekretariatets uafhængighed af værtsuniversitetet.

Det er i § 56 i eksamensbekendtgørelsen fastsat, at universiteterne dækker udgifterne til censorformandskabets og censorernes virke, samt at universiteterne efter forudgående aftale med censorformandskabet yder administrativ og praktisk bistand. Styrelsen for Forskning og Uddannelse udsendte i december 2018 et hyrdebrev, hvori det bl.a. (i en generel kontekst) blev anført, at censorsekretariatet "vil kunne fungere som det koordinerende bindeled mellem censorformandskab, censorer og universiteter. Eksempelvis kan censorsekretariatet på vegne af censorformandskabet udføre de opgaver, som censorformandskabet er forpligtet til i forhold til reglerne, herunder den konkrete allokering af censorer til de enkelte prøver. Universiteterne har derfor en interesse i at understøtte sekretariatet bedst muligt."

Censorformandskabets uafhængighed af værtsuniversitetet har i 2018-19 været under pres, da en konkret sag har vist, at AU ikke fuldt ud respekterer den aftale, der er indgået mellem AU og censorformandskabet om uafhængighed i sekretariatsbetjeningen – specifikt i forhold til sekretariatschefens organisatoriske tilknytning til værtsuniversitetet.

Censorkorpset opfattes derudover i sin helhed og i den enkelte censors virke som uafhængigt af institutionerne, da allokeringssystemet tager højde for censorernes evt. tilknytning til en eller flere institutioner og ikke allokterer censorerne til disse. Endvidere består censorkorpset af en høj andel aftagercensorer, der i censorformandskabets optik er med til at sikre en uafhængig, pålidelig og ensartet bedømmelse af de studerende.

Ad 3. Målsætninger for perioden, herunder status og progression for de enkelte mål

Censorformandskabet har på baggrund af drøftelser i formandskabet samt i dialog med censorerne på censormøderne besluttet at arbejde med nedenstående målsætninger i perioden:

1. Kvalitetssikring af eksamensformer og bedømmelse
 - a. Kvalitetsudfordring ved mundtlig eksamen på 20 min., jf. censorindberetninger
 - b. Redskaber og procedurer til at fange snyd og plagiering
 - c. Målbeskrivelsernes egnethed til en ensartet og pålidelig bedømmelse
2. Målbeskrivelsernes kvalitet og egnethed som grundlag for vurdering af de studerende

3. Faglig vurdering af ansøgere – procedure
4. Samarbejde med andre censorkorps
5. Udarbejdelse af online censormanual, herunder forslag til indhold
6. Afbureaukratisering
 - a. Forenkling af procedurer for vederlags- og rejseafregning, herunder udarbejdelse af best practice til inspiration for universiteterne

Formandskabet rapporterer første gang på målsætningerne i årsberetning for 2020.

Ad 4. Formandskabets vederlag

Formandskabet besluttede i 2009 i samråd med universiteterne en vederlagsmodel for hhv. EØ- og HD-formandskabet, som med enkelte mindre justeringer i 2013 var gældende frem til 2018.

På formandskabets initiativ blev der i 2018 vedtaget en større ændring i vederlagsmodellen med det formål at sikre en mere gennemskuelig model. Formandskabet havde samtidigt på baggrund af en ændring af HD-bekendtgørelsen besluttet at reducere antallet af næstformandsposter til to poster. I denne forbindelse besluttede formandskabet at tilpasse timenormeringerne til næstformandsposterne samt til formandsposten til et mere realistisk niveau i lyset af den jævnt faldende aktivitet på HD-området. Formandskabet reducerede dermed antallet af timer til HD-formandskabsposterne væsentligt med ca. 1.000 timer og dermed en besparelse på mere end kr. 400.000 pr. år.

Vederlagsmodellen er nu for begge formandskaber grundlæggende baseret på et fast, samlet timetal, hvor vederlaget for hver næstformandspost udgøres dels af et grundhonorar på 50 timer, dels af et relativt fordelt antal timer. Vederlaget for formandsposten er fastsat til 190 timer og justeres ikke.

Varetager et formandskabsmedlem flere formandskabsposter, udbetales grundhonoraret kun for den ene af posterne, mens den relative del følger timefordelingen. Den relative andel justeres hvert fjerde år forud for valget til formandskabet efter den relative fordeling af STÅ mellem institutionerne det pågældende år.

For indeværende beskikkelsesperiode er fordelingen for EØ:

Funktion (EØ)	Timer pr. år
Censorformand	190
Censornæstformand og kontaktcensor for Aalborg Universitet	95
Censornæstformand og kontaktcensor for Aarhus Universitet	109
Censornæstformand og kontaktcensor for Copenhagen Business School	148
Censornæstformand og kontaktcensor for Roskilde Universitet	86
Censornæstformand og kontaktcensor for Syddansk Universitet	107

Tabel 1. Årligt timevederlag pr. formandskabsfunktion (EØ)

Da HD-formandskabet består af tre medlemmer, der også er valgt til EØ-formandskabet, udbetales ikke grundhonorar for disse poster, og fordelingen for indeværende beskikkelsesperiode er derfor som følger:

Funktion (HD)	Timer pr. år
Censorformand	30
Censornæstformand og kontaktcensor for: HD Innovation Management, HD Supply Chain Management, HD Finansiell rådgivning, HD Finansiering, HD International Business, HD Marketing Management, HD Regnskab og økonomistyring	20
Censornæstformand og kontaktcensor for: HD 1. del, HD Organisation og Ledelse, HD Økonomistyring og procesledelse	20

Tabel 2. Årligt timevederlag pr. formandskabsfunktion (HD)

Timenormerne fremgår sammen med funktionsbeskrivelser af censorkorpsets hjemmeside censorerne.dk under [Censorformandskabet](#).

Formandskabsmøder

Der er i beretningsperioden afholdt følgende formandskabsmøder:

- 17.8.2018 (Sekretariatet)
- 21.11.2018 (Aarhus BSS)
- 28.2.2019 (Sekretariatet)
- 15.5.2019 (Aarhus BSS)
- 29.8.2019 (CBS)

Følgende emner er bl.a. behandlet på møderne:

- Fastlæggelse af formandskabets målsætninger for perioden, jf. ovenstående
- Afbureaukratisering, fx i forhold til vederlag og udgiftsafregning, hvor institutionerne allerede har en stor del af informationerne
- CBS/MBA – metode og videnskabsteori fremgår ikke af læringsmål
- RUC – ændring af censornormer som følge af ændring af eksamensformer m.v.
- 20-min. mundtlig eksamen
 - 20 min. mundtlig eksamen kritiseres i flere censorindberetninger for at være utilstrækkelig tid til at sikre de studerende en ensartet og retfærdig bedømmelse. Eksamensforløbet levner dermed kun tid til en reel eksamination i 10 min., da forvotering, studerendes oplæg, eksamination og tilbagemelding – som udgør en vigtig læring for de studerende – tager den øvrige tid sammen med skift af studerende og/eller eksaminator mellem eksaminationer uden at der er afsat tid til dette.
- Minimumsnormeringer for censuropgaver. Det er et problem, at særligt mundtlige syge-/omprøver med en enkelt eller få studerende tager uforholdsmæssig lang tid for censorerne at deltage i, når aflønningen fx kun udgør i alt 20 min.
- I forlængelse af rapport fra ministeriets arbejdsgruppe vedr. karakterskalaen har denne været drøftet, og formandskabet er overvejende enig i arbejdsgruppens konklusioner.
- Censorformandskabet er af den holdning, at mundtlig eksamen på baggrund af et skriftligt produkt er det mest effektive værn mod snyd og plagiering, da den mundtlige udprøvning giver et billede af, om den enkelte studerende har det faglige niveau, som det skriftlige produkt giver udtryk for.
- Supplerende evalueringer på studenter- og læringsmålsniveau
 - CBS og AU havde i sommerterminen 2019 for udvalgte uddannelser udsendt spørgeskemaer til censorerne med en længere række specifikke spørgsmål vedr. de studerendes niveau på individniveau. Spørgeskemaerne lagde sig dermed mellem den konkrete vurdering udtrykt i karakteren og censorrapporternes mere aggregerede niveau.
 - Censorformandskabet besluttede at protestere mod det ekstra evalueringsslag, spørgeskemaerne er udtryk for, særligt da det er en relativt omfattende opgave ud over det normerede censorarbejde, og som ikke honoreres. Censorformandskabet vil således heller ikke over for censorerne understøtte universiteternes tiltag gennem fx anbefaling, pålæg eller lignende.

Kontakt- og censormøder

Kontaktmøder

Der har været afholdt kontaktmøder med:

- AAU – 16.11.20018
- Aarhus BSS – 16.11.2018
- CBS – 12.11.2018
- RUC – 23.11.2018
- SDU – 14.11.2018

Der er afholdt kontaktmøder mellem censorformand med stedlig censornæstformand samt sekretariatschefen og repræsentanter for de relevante universiteter. Møderne har karakter af dialog og erfaringsudveksling mellem censorformandskabet og institutionerne.

Kontaktmøderne berørte dels en række generelle, dels mere institutionsspecifikke punkter. Nedenstående opsamling behandler den generelle del.

Generelle bemærkninger

Ny beskikkelsesperiode for censorkorpserne: Orientering om beskikkelse og formandskabsvalg for EØ og HD (jf. Årsberetning 2018) med orientering om formandskabernes sammensætning, herunder at formandskaberne i praksis nu fungerer som ét formandskab for de to områder. Den de facto-sammenlægning af formandskaberne, som hermed er gennemført gennem opstilling af dobbeltmandater mellem de to formandskaber, er etableret for at skabe en større synergi mellem de to formandskaber og for at effektivisere formandskabsarbejdet – ud fra både en praktisk og en resursebetragtning.

Ministeriets evaluering af karakterbekendtgørelsen: Censorformanden har deltaget i ministeriets arbejdsgruppe for evaluering af karakterbekendtgørelsen (jf. nedenfor under udvalgsarbejde).

Ministeriets censorkursus: Censorformanden har deltaget i arbejdsgruppen vedr. ministeriets online censorkursus (jf. nedenfor under udvalgsarbejde).

Varighed af og rammer for mundtlige eksaminationer: Generelt er der en opfordring fra censorformandskabet til, at institutionerne sikrer gode rammer for afvikling af de mundtlige eksaminer. Det kan bl.a. være udpegede områder til ophold for venner og familie samt i det hele taget et større fokus på festligholdelse af eksamen og at forholdene er i orden især for de studerende, der afslutter deres uddannelse.

Mundtlige eksaminer af 20 min. varighed opfattes af censorformandskabet som et kvalitetsproblem, da den reelle eksaminationstid i nogle tilfælde kan være for kort til at sikre en pålidelig og retfærdig bedømmelse af de studerende. Omvendt opfordrer formandskabet til, at institutionerne ved gruppeeksaminer sikrer en øvre grænse, hvad angår det maksimale antal gruppe-medlemmer og dermed den maksimale eksaminationstid.

Censormøder

Der har været afholdt følgende censormøder:

- Aalborg, AAU – 14.5.2019
- Aarhus, Aarhus BSS – 15.5.2019
- København, CBS – 20.5.2019
- Roskilde, RUC – 29.4.2019
- Odense, SDU – 7.5.2019

Censormøderne fungerer dels som et informationsmøde, hvor censorformandskabet orienterer censorerne om de seneste udviklinger på censorområdet, dels – i det omfang det kan lade sig gøre – som et dialogmøde, hvor censorerne har mulighed for at bidrage med input til formandskabets arbejde, stille spørgsmål m.v.

På censormøderne i 2019 var følgende emner på programmet:

- Kommende eksamenstermin, herunder årets opmærksomhedspunkter, bl.a.
 - målbeskrivelsernes kvalitet som værktøj for bedømmelsen og dens anvendelse i bedømmelsen af de studerende

- er der en særlig forventning om eller pres på censor for at sikre gode karakterer på betalingsuddannelser?
- nye eksaminatorer
- Kvalitetsarbejde, herunder bl.a.
 - dekorum for censorer som meddelt af ministeriet
 - aktindsigt i bedømmeres noter
- Online introduktionskursus
 - Ministeriets online introduktionskursus blev præsenteret, men der var på tidspunktet for mødernes afholdelse endnu ikke taget stilling til, hvordan det vil blive anvendt i De Erhvervsøkonomiske Censorkorps, hvor det obligatoriske introduktionsmøde med fysisk deltagelse fortsat vil blive benyttet
- Kriterierne for evt. genbeskikkelse til næste beskikkelsesperiode (2022-2026) blev drøftet med de fremmødte censorer. Ansøgninger om genbeskikkelse vil derfor blive behandlet efter følgende kriterier:
 - Censorkorpsets dækning af de forskellige fagområder i forhold til behovet
 - Sprogkompetencer, da flere eksaminer i dag foregår på engelsk
 - Aftagere over for universitetsansatte, andelen af aftagere ønskes fortsat høj og på minimum 70 %
 - Geografisk placering i forhold til behovet på de enkelte universiteter
 - Aktiv erhvervstilknytning
 - Aktivitet som censor
 - Tilstræbes en ligelig fordeling af kvindelige og mandlige censorer
 - Antal perioder man har været beskikket, jf. kravet om, at mindst en fjerdedel af censorerne i censorkorpset udskiftes
 - Tendenser i eksaminatorevalueringer
 - Antallet af klager
 - 125-timers regel (250 timer om året)
- Karakterskalaen
 - Den daværende minister ønskede på baggrund af arbejdsgruppens konklusioner at foretage nogle justeringer i karakterskalaen, bl.a. for at adressere de store spring mellem 4, 7 og 10, et ønske om en karakter for den særligt gode præstation (jf. det tidligere 13-tal). Jf. også nedenfor under udvalgsarbejde.

Øvrige aktiviteter

Høringer

- Censorformandskabet har 2.8.2018 afgivet høringssvar vedr. Eksamensbekendtgørelsen for erhvervsrettede videregående uddannelser
- Censorformandskabet har 26.6.2019 afgivet høringssvar vedr. ændringer af i prøve- og eksamenssystemet i flere studieordninger på CBS
- Censorformandskabet har 17.7.2019 afgivet høringssvar vedr. ønsket ændring af cenornormer på RUC

Udvalgsarbejde

Ministeriets evaluering af karakterbekendtgørelsen

Censorformanden har deltaget i ministeriets arbejdsgruppe for evaluering af karakterbekendtgørelsen. Der er overordnet tilfredshed med at bedømmelsen af de studerende nu er absolut og baseret på målbeskrivelser for den konkrete eksamen. Der eksisterer dog forskellige positioner vedr. den numeriske spredning af karakterniveauerne samt en generelt negativ beskrivelse af karaktererne frem for fx en mere anerkendende beskrivelse. Ligeledes er der udtrykt et ønske om at kunne belønne den særligt gode præstation (jf. den gamle karakterskals 13-tal), hvilket i dag ikke er muligt.

Analysearbejdet, der dannede grundlag for arbejdsgruppens drøftelser, viser generelt, at der på det erhvervsøkonomiske område ikke kan konstateres afvigelser fra det forventede billede.

Ministeriets censorkursus

Censorformanden har deltaget i arbejdsgruppen vedr. ministeriets online censorkursus, der er implementeret i begyndelsen af 2019. Kurset fokuserer primært på rammer og regler og i mindre grad på fx kvalitets sikring af censorkorps og dekorum/god censorskik.

Censorsekretariatet

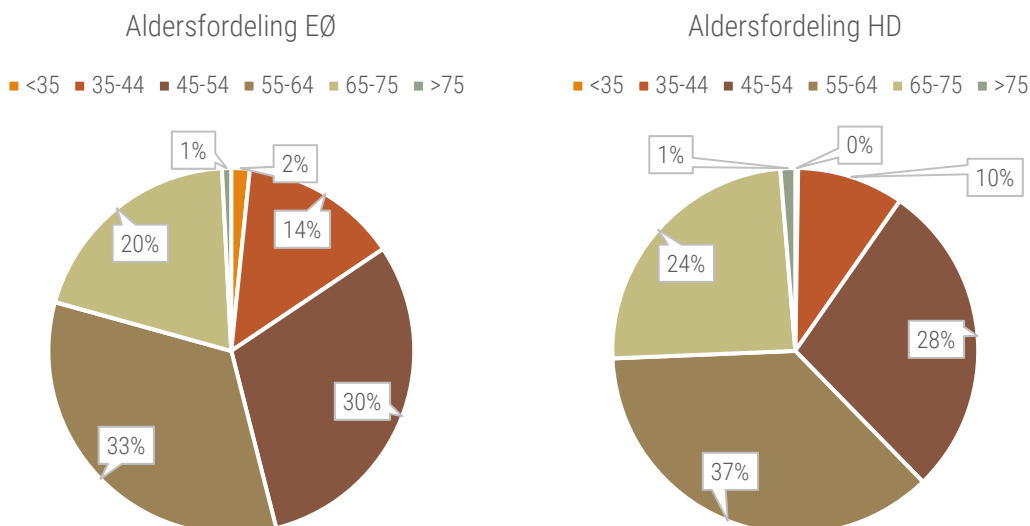
- Der har været drøftelser mellem censorformanden og censorformanden for det juridiske censorkorps om sekretariatsbetjening via Censorsekretariatet – censorerne.dk. Drøftelserne var endnu ikke tilendebragt i beretningsperioden.
- Sekretariatschefen har i foråret 2019 afsluttet en masteruddannelse i Offentlig Ledelse/Public Governance (MPG) på CBS/KU. Det afsluttende masterprojekt omhandlede censorinstitutionens fremtidige organisering med et afsæt i censorinstitutionens over 230 år lange historie.

4. Censorkorpsets sammensætning

Censorkorpsets udvikling

Pr. 31.8.2019 består EØ-korpset af 860 censorer, og HD-korpset består af 382 censorer, hvor 90 % af censorerne også er beskikket til EØ-korpset.

Til EØ-korpset efterbeskikkes fortsat to gange årligt, da en meget stor andel af korpsets censuropgaver er koncentreret omkring maj og juni måneder. Der er således behov for et relativt stort korps for at dække denne periode, mens aktiviteten i den øvrige del af året er begrænset.

Figur 1. Aldersfordeling i censorkorpset

Kønsbalancen i censorkorpset er fortsat skæv. I forbindelse med de seneste efterbeskikkelsesrunder er det lykkedes at løfte andelen af kvinder en anelse, og der er således nu 27 % kvinder i EØ-korpset mod 23 % i 2018. Dette er dog fortsat for lavt i forhold til køns sammensætningen blandt uddannelsens kandidater. Der arbejdes derfor målrettet på at løfte andelen af kvinder i EØ-korpset, mens andelen i HD-korpset i

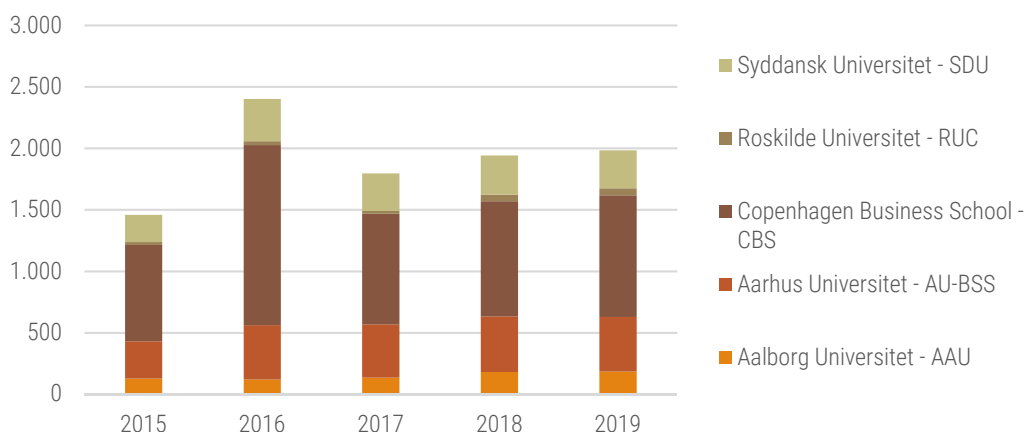
beskikkelsesperioden ikke ændres, da der ikke efterbeskikkes til dette korps, og der er således fortsat 23 % kvinder i HD-korpset.

Balancen mellem aftagercensorer og institutionsansatte censorer er fortsat 61 % aftagercensorer i HD-korpset, mens andelen i EØ-korpset er løftet en anelse til 64 %. Der sigtes fortsat efter en højere andel aftagercensorer, uddannelsernes sigte taget i betragtning.

Aldersprofilen er for begge korps i store træk den samme som ved nybeskikkelsen i 2018 med ca. 80 % under 65 år i EØ-korpset. Gennemsnitsalderen i HD-korpset vil forøges jævnt gennem beskikkelsesperioden, da der ikke efterbeskikkes til dette korps. Se Figur 1 for aldersfordelingen i censorkorpsene.

Allokering af censuropgaver

Knap halvdelen af censuropgaverne på EØ-området finder sted i maj og juni måneder, mens de resterende censuropgaver er spredt ud over årets øvrige 10 måneder (dog med en større koncentration omkring december og januar måneder). Der er således behov for et relativt stort korps for at kunne sikre en tilstrækkelig kapacitet i sommerterminen, og censorerne anvendes derfor kun i begrænset grad i den øvrige del af året. Som det kan ses af Figur 2 er antallet af censuropgaver i løbet af maj-juni måneder i perioden 2015-2019 jævnt stigende. Afvigelsen fra den generelle tendens i 2016 er udtryk for at universiteterne – og i særlig grad CBS – som følge af fremdriftsreformens implementering intensiverede indsatsen for at studerende, der havde overskredet den normerede studietid, fik færdiggjort deres studier.

Figur 2. Udviklingen i antallet af censuropgaver i maj-juni

5. Censorernes arbejde

Tværgående censur

Baggrund

De Erhvervsøkonomiske Censorkorps foretager årligt en tværgående censur, hvor en række udvalgte censorer – ved siden af de normale opgaver for censor – ved eksamen fokuserer på en række på forhånd udvalgte temaer i forbindelse med censuropgaverne rundt om på universiteterne.

Censorerne er udvalgt ud fra en ansøgning på baggrund af et opslag. Udgangspunktet har været, at censorerne deltager med de censuropgaver, de bliver tildelt i den almindelige fordeling af censuropgaverne. For at sikre en vis spredning kunne censorerne via censorsekretariatet i et vist omfang få hjælp til at blive allokeret på en eller flere af de øvrige institutioner.

De tværgående censorer deltager i obligatoriske opstarts- og afrapporteringsmøder samt afgiver en kortfattet rapport med observationer i forhold til årets temaer.

Censorer i den tværgående censur 2019

Navn	Institutionsansat/aftager
Jens Gert Eibye Sørensen	Aftager
Niels Vestergaard Olsen	Institutionsansat
Kim Frederik Hattesen	Institutionsansat
Michael Brinch-Pedersen	Aftager
Palle L. Nielsen	Institutionsansat
Jeanette Thomsen	Institutionsansat
Jeppe Vangsgaard	Institutionsansat
Ulla Bøge Mikkelsen	Institutionsansat
Jan Tanderup Petersen	Aftager
Yvonne Barnholdt	Aftager
Suzanne Charlotte Beckmann	Aftager
Mogens Marinus Brock	Aftager
Torben Claus Dahl	Aftager
Niels Erik Eberhard	Aftager
Maria Elisabeth Johansen From	Aftager
Anne Holm Hansen	Aftager
Jens Hennild	Aftager
Mogens Holm	Aftager
Finn Høy Houengaard	Aftager
Lars Bo Ive	Institutionsansat
John Jagd	Aftager
Peter Neergaard	Aftager
Steen Rasmussen	Institutionsansat
Kim Valbum Rasmussen	Aftager
Steen Thyregod Scheuer	Aftager
René la Cour Sell	Aftager
Martin Teilmann	Aftager
Peder Østergaard	Institutionsansat
Kirsten Andersen	Institutionsansat
Christian Hørby Jensen	Aftager
Samia Sofie Kappe	Aftager

Tabel 3. Tværgående censorer 2019

Tværgående censur 2019

Fokuspunkterne for den tværgående censur 2019 var:

- Målbeskrivelse og karakterbekendtgørelse ved votering og tilbagemelding
 - Observation af, om eksaminator af sig selv tager udgangspunkt i målbeskrivelse og karakterbekendtgørelse ved votering og tilbagemelding
- Problemstillinger på speciale- og bachelorniveau, og eksplicit på MBA og HD
 - Særlig opmærksomhed på afsluttende opgaver på betalingsuddannelser, om der er pres på for en høj bedømmelse
- Nye eksaminatorer

- Er nye eksaminatorer ordentligt klædt på af institutionen? Både danske eksaminatorer og eksaminatorer der ikke kommer fra den danske akademiske tradition
- Andre interessante observationer
 - Fx eksamenstid, er den tilstrækkelig til at foretage en grundig bedømmelse, er eksaminerne ordentligt planlagt, vilkår rundt om eksamen, fx faciliteter til pårørende m.v.

Herunder følger en sammenfatning af den tværgående censur, jf. ovenstående punkter:

- Målbeskrivelser
 - Det opleves generelt, at målbeskrivelserne er tilvejebragt for censor. Detaljeringsgraden i målbeskrivelserne er vekslende, og fx gør meget specifikke målbeskrivelser det svært at nå rundt om alle punkter. Desværre virker det oftest som om, de studerende ikke er orienteret i målbeskrivelsen, og de er derfor ikke altid klar over alle elementer, der ligger til grund for bedømmelsen.
- Problemstillinger på speciale- og bachelorprojektniveau, og eksplicit på MBA og HD
 - Censorformandskabet kan med tilfredshed konstatere, at der ikke opleves noget mønster i, at fx eksterne lektorer (DVIP) lægger pres på for at få bedre bedømmelser af de studerende i forbindelse med afsluttende opgaver.
- Nye eksaminatorer
 - Særligt for nye eksaminatorer bør institutionerne overveje at skitsere et "best practice"-eksamensforløb – jf. [det tilsvarende værktøj for de erhvervsøkonomiske censorer](#) – så der sikres en større ensartethed blandt bedømmerne i deres tilgang til eksamensafviklingen.
- Andre observationer
 - Individuel udprøvning af gruppeopgaver (som fx på CBS) bør erstattes af gruppeprøver.
 - Eksamenslokaler er ofte ikke klar til eksamen, lokalerne er ikke ryddet op, og der står flere defekte kontorstole.
 - Censorinformation bør indeholde hjælp eller guides til at finde vej på institutionerne – særligt SDU. Det opleves også, at det er meget forskelligt, hvor udførlige oplysninger, man modtager i forbindelse med eksamen. Formandskabet har besluttet at kigge på best practice vedr. de administrative opgaver (censorvederlag, rejseafregning m.v.)
 - Det noteres med tilfredshed, at RUC har etableret en censorlounge i eksamensperioden.
 - Generelt er der fra censorerne ros til planlægningen på institutionerne.
 - Der er stadig et problem med for lange opgaver, som ikke afvises af institutionen, før de sendes til bedømmelse.
 - Overordnet betragtet fungerer de digitale platforme, der anvendes i forbindelse med aflevering og bedømmelse af eksamensopgaver. Dog kan der ved visse uploads være usikkerhed om, hvad der skal forstås som den afleverede opgave.

Censorrapportering

Censorrapporter vedr. EØ

Censorrapporteringen har fortsat en høj svarprocent, som det har været tilfældet, siden den elektroniske registrering af censuropgaverne blev indført med Censor IT i 2013.

Som det fremgår nedenfor i Tabel 4 er antallet af kommentarer samlet set beskedent i forhold til antal censuropgaver, ligesom andelen af ikke tilfredsstillende vurderinger også er relativt lille. Substansen af negative vurderinger drøftes normalt aggregeret med den konkrete institution, undtaget enkelte konkrete tilfælde, der behøver nærmere afklaring.

Det er formandskabets indtryk gennem de årlige kontaktmøder, at institutionerne inddrager censorernes tilbagemeldinger i den løbende kvalitetsudvikling af uddannelserne.

Spørgsmål	Bemærkninger	Total
Eksamensadministration og information	Antal kommentarer	239
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	61
Fag- og målbeskrivelse	Antal kommentarer	90
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	36
Eksamensspørgsmål og eksamenspensum	Antal kommentarer	109
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	15
Eksamensform og eksamenssituation	Antal kommentarer	165
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	46
Faglig vurdering	Antal kommentarer	180
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	81
Reelt timeforbrug ved eksamen og censur	Antal kommentarer	176
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	128
Supplerende kommentarer	Antal kommentarer	612
Antal rapporter		4.032
Antal censuropgaver		4.197
<i>Svarprocent</i>		<i>96,1%</i>

Table 4. Evaluations in audit reports - EØ

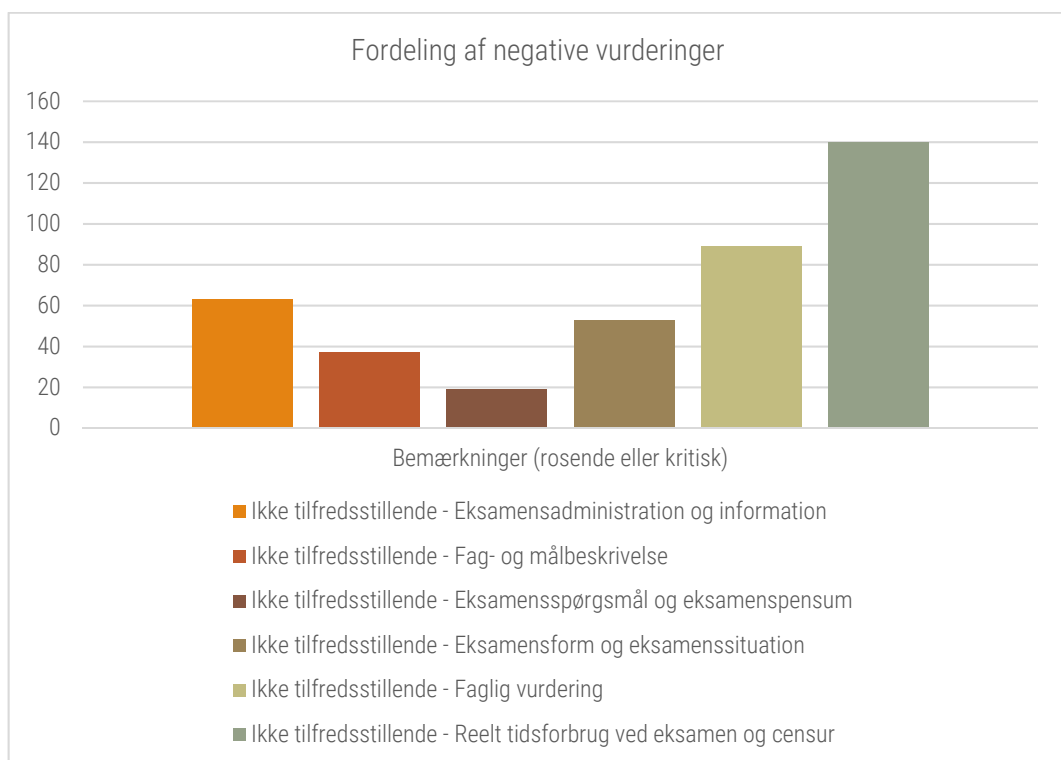

Figure 3. Distribution of negative evaluations in audit reports - EØ

HD

Spørgsmål	Bemærkninger	Total
Eksamensadministration og information	Antal kommentarer	39
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	9
Fag- og målbeskrivelse	Antal kommentarer	17
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	7
Eksamensspørgsmål og eksamenspensum	Antal kommentarer	30
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	12
Eksamensform og eksamenssituation	Antal kommentarer	31
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	5
Faglig vurdering	Antal kommentarer	35
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	20
Reelt timeforbrug ved eksamen og censur	Antal kommentarer	32
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	23
Supplerende kommentarer	Antal kommentarer	118
Antal rapporter		614
Antal censuropgaver		632
<i>Svarprocent</i>		97,2%

Tabel 5. Vurderinger i censorrapporter - HD

Eksaminatorrapportering

Efter aftale med de respektive ledelser på institutionerne er eksaminatorerne siden 2016 blevet bedt om at give en evaluering af censorerne parallelt med censorernes censorrapporter. Eksaminatorrapporterne er først og fremmest et kvalitetssikringsredskab for censorerne og censorformandskabet. Censorerne har adgang til eksaminatorernes tilbagemeldinger og kan dermed anvende dem til evt. at justere på egen fremtræden, hvor eksaminatorer har givet relevante kommentarer.

Svarprocenterne er ikke helt så høje for eksaminatorrapporterne som for censorrapporterne, men formandskabet opfatter rapporter, der ikke er afleveret, som værende en tilfredsstillende bedømmelse. Langt de fleste rapporter vurderer censors indsats som tilfredsstillende, mens et meget lille antal rapporter anfører kritiske vurderinger. Antallet af mulige rapporter er højere end antallet af censuropgaver (jf. ovenstående vedr. censorrapporterne), da der kan være tilknyttet flere eksaminatorer til en censuropgave.

Formandskabet gennemgår rapporterne i lighed med censorrapporterne og vurderer i de enkelte tilfælde, om der er tale om et mønster, eller om kritiske vurderinger står alene og evt. modsiges tilsvarende af andre rapporter.

Eksaminatorrapporterne træder dog ikke i stedet for egentlige klager over censorer. Hvis en eksaminator mener, at en censor er uegnet til at fungere som censor på et givent fagområde eller lignende, skal der fremsendes en underbygget klage via en relevant chef på institutionen, og formandskabet vil derefter foretage høring hos censor, inden der meddeles en afgørelse.

EØ

Spørgsmål	Bemærkninger	Total
Match mellem censor og de fagspecifikke kompetencer	Antal kommentarer	112
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	22
Censors forberedelse	Antal kommentarer	72
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	17
Censors adfærd under eksaminationen	Antal kommentarer	98
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	23
Votering i forhold til bedømmelseskriterierne i henhold til målbeskrivelsen	Antal kommentarer	70
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	25
Bidrag i forbindelse med feedback til studerende	Antal kommentarer	81
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	17
Generelle, uddybende kommentarer	Antal kommentarer	350
Antal rapporter		4.397
Antal mulige rapporter		5.284
<i>Svarprocent</i>		<i>83,2%</i>

Tabel 6. Vurderinger i eksaminatorrapporter - EØ

HD

Spørgsmål	Bemærkninger	Total
Match mellem censor og de fagspecifikke kompetencer	Antal kommentarer	24
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	0
Censors forberedelse	Antal kommentarer	18
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	0
Censors adfærd under eksaminationen	Antal kommentarer	19
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	0
Votering i forhold til bedømmelseskriterierne i henhold til målbeskrivelsen	Antal kommentarer	9
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	0
Bidrag i forbindelse med feedback til studerende	Antal kommentarer	15
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	0
Generelle, uddybende kommentarer	Antal kommentarer	53
Antal rapporter		617
Antal mulige rapporter		769
<i>Svarprocent</i>		<i>80,3%</i>

Tabel 7. Vurderinger i eksaminatorrapporter - HD

6. Klager og ankesager

Ankenævn består af en ankenævnshoved, der er censor, en censor, en underviser og en studenterrepræsentant. Den mest almindelige årsag til at studerende får medhold i en ankesag er, at bedømmersvaret i klagerne ikke tydeligt og overbevisende henviser til læringsmål og karakterbekendtgørelse. Dette efterlader oftest et enigt ankenævn med begrundet tvivl om, hvorvidt karakteren er afgivet på det rigtige grundlag. Når bedømmerne ikke i en skriftlig kommentar kan henvise til læringsmål og karakterbekendtgørelse

rejser det naturligt bekymring om der ej heller til eksamen har været relateret til læringsmål og karakterbekendtgørelse. Således har universiteterne og censorkorpset en fælles opgave med at få indskærpet, at der *skal* tages udgangspunkt i læringsmål og karakterbekendtgørelse i forbindelse med bedømmelsen, i tilbagemeldingen til den studerende såvel som i svar på en evt. klage.

Som det kan ses i Figur 4 nedenfor er antallet af ankesager steget forholdsvist meget, hvilket har indflydelse på formandskabets arbejdsbyrde, da formandskabet varetager posten som ankenævnsformand på de respektive institutioner, hvor den stedlige kontaktsensor normalt er ankenævnsformand. Opgaven som ankenævnsformand honoreres dog særskilt.

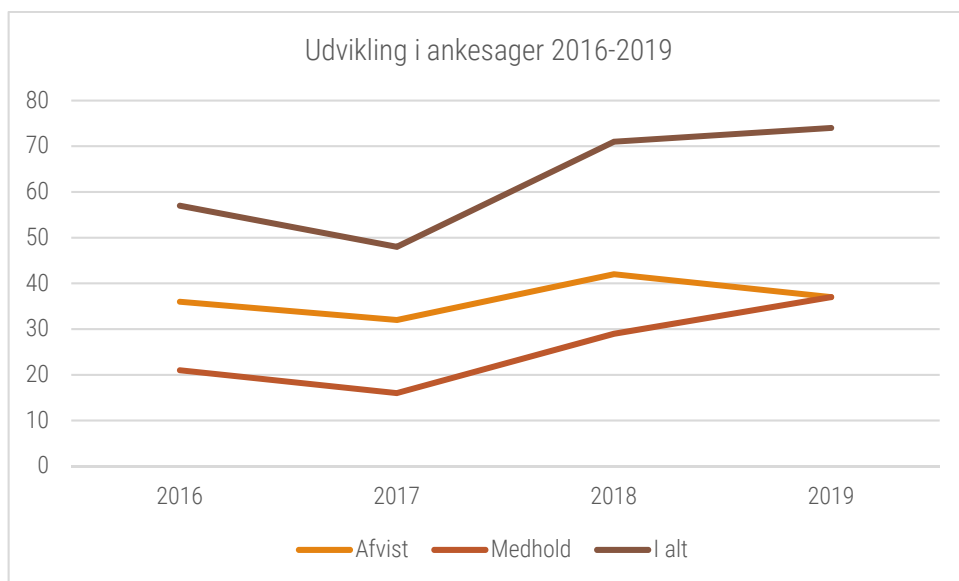
En ændring i opgørelsesmetoden har medført en større ændring i antallet af klager og anker i forhold til opgørelserne i tidligere årsberetninger. Nedenstående opgørelse viser de reviderede tal – også bagudrettet – og opgøres nu og fremover for alle anker samt for de af klagerne, der vedrører eksternt bedømte eksaminer.

Type	Medhold	Afvist	Afgørelse anket	Ikke afgjort	I alt
Klager	60	385	37	25	482
Anker	37	37		0	74

Tabel 8. Klager og anker - EØ 2019-20

Type	Medhold	Afvist	Afgørelse anket	Ikke afgjort	I alt
Klager	8	15	1	0	24
Anker	1	0		0	1

Tabel 9. Klager og anker - HD 2019-20

Figur 4. Udvikling i ankesager 2016-2019 (EØ og HD)

7. STÅ-produktion og årselever

Erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser

Udviklingen i STÅ-produktionen er fortsat i vækst, hvilket endvidere skal ses på en baggrund af, at der i perioden 2009-2018 er sket en samlet stigning på i alt ca. 45 %, jf. Figur 5.

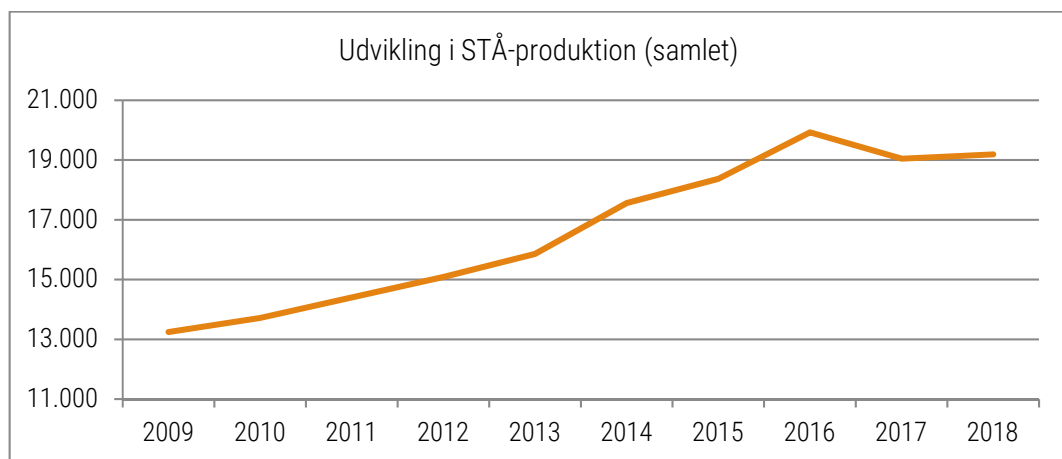
I perioden 2015-2018 viser en lidt lavere vækstrate på 4 % end tidligere (frem til 2016), hvilket bl.a. skyldes et mindre fald i produktionen i 2017, jf. også Tabel 10. I 2016 var der en ekstraordinær stigning, som overvejende skyldtes effekterne af fremdriftsreformen, hvor universiteterne fokuserede på at sikre, at studerende, der var faldet bagud for studieplanen, fik færdiggjort deres uddannelser.

Institution	2015	2016	2017	2018	2015->2018
AAU	1.451	1.619	1.731	1.971	36%
AU-BSS	3.613	3.923	3.823	3.985	10%
CBS	9.544	10.469	9.747	9.681	1%
RUC	241	251	280	297	23%
SDU	3.524	3.665	3.464	3.254	-8%
Samlet	18.373	19.927	19.045	19.188	4%

Tabel 10. Tallene er opgjort pr. 1.10. det pågældende år. AU-BSS er opgjort inkl. Herning-campus

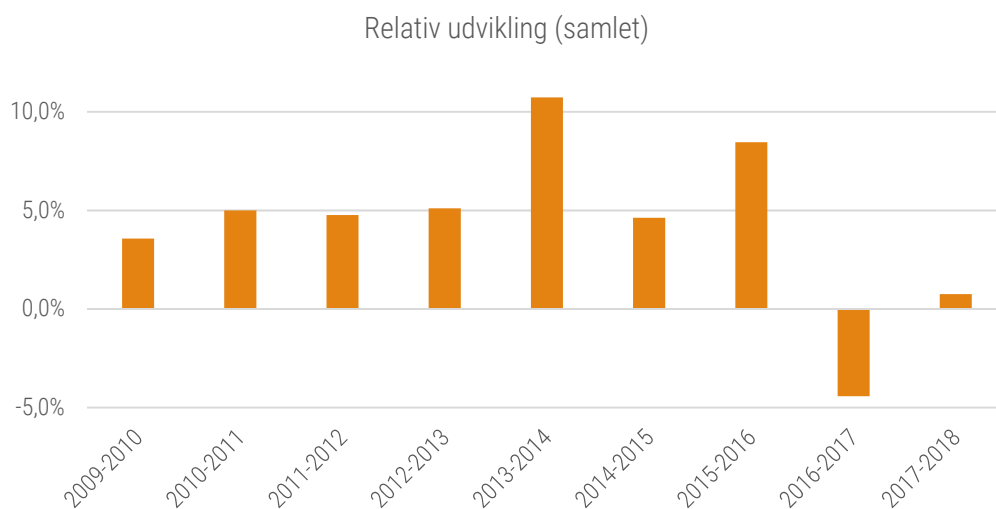
Den relative stigning er fortsat størst på AAU med en vækst på ca. 36 %, mens CBS udviser et mindre fald i 2018 i forhold til 2016 og 2017 og derfor nu er på niveau med produktionen i 2015. SDU viser ligeledes et fald i produktionen og er nu under niveauet for 2015. Det antages, at dimensioneringen (reduktion af optag) af uddannelser samt lukning af engelsksprogede uddannelser er en del af effekten.

I 2016 er der en ekstraordinær stigning, som overvejende skyldes effekterne af fremdriftsreformen. Universiteterne fokuserede på at sikre, at en del studerende, der var faldet bagud for studieplanen, fik færdiggjort deres uddannelser.

Figur 5. Udvikling i den samlede STÅ-produktion for de erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser 2009-2018

Det vurderes, stigningen i produktionen uden denne effekt ville have fulgt den sædvanlige stigningstakt, og at faldet fra 2016 til 2017 ikke er tegn på en generel afmatning i produktionen, men er en isoleret hændelse, selvom faldet i produktionen fra 2016 til 2017 i Figur 6 fremstår som en markant afvigelse fra det hidtidige billede med relativt store årlige stigninger, jf. også *Allokering af censuropgaver* ovenfor (side 12).

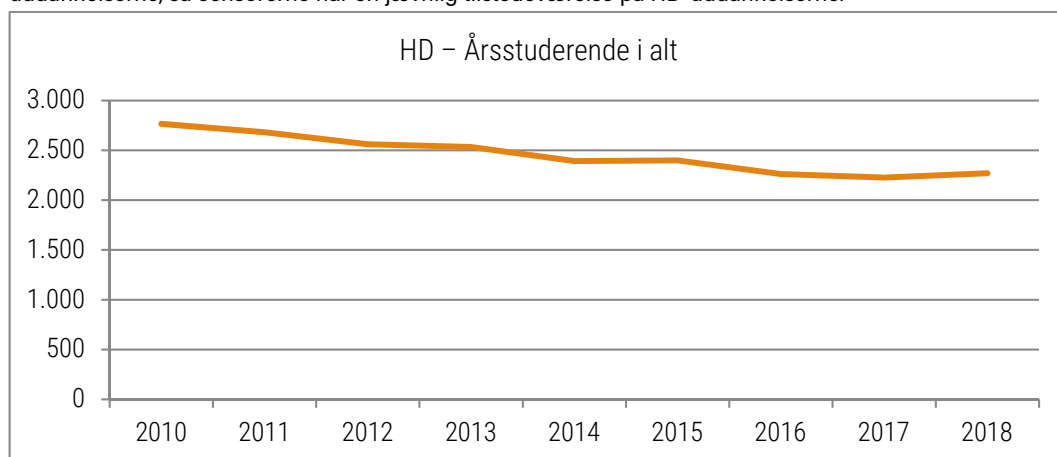

Figur 6. Relativ samlet, årlig udvikling i STÅ-produktionen for de erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser 2009-2018

HD-uddannelserne

For HD's vedkommende er der i store træk tale om nogenlunde status quo, selvom der generelt er tale om et svagt fald i antallet af årstuderende, jf. Figur 7. Fra 2017 til 2018 er der dog tale om en svag stigning, som kan være udtryk for, at det med institutionernes senere års fokus på udbuddet har været muligt at fastholde et studentertal på dette niveau.

Antallet af årstuderende er dog på et niveau, hvor formandskabet vil overveje antallet af censorer på HD-uddannelserne, så censorerne har en jævnlig tilstedeværelse på HD-uddannelserne.

Figur 7. Udvikling i det samlede antal årselever for HD-uddannelserne 2010-2018